
Udělení doktor honoris causa profesorce Dr. Anne Hudson

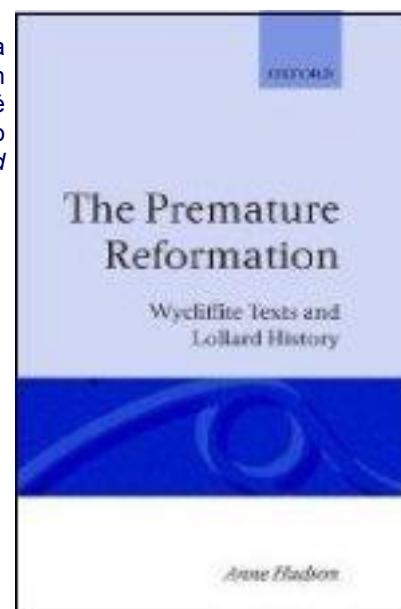
Udělení doktor honoris causa profesorce Dr. Anne Hudson

Profesorka Dr. Anne Hudson, FBA, působila dlouhá léta jako Fellow a Tutor v Lady Margaret Hall v Oxfordu a jako profesorka středověké angličtiny na oxfordské univerzitě. Celoživotně se zabývala především výzkumem a studiem anglických spisů, připisovaných filozofovi, teologovi a ranému oxfordskému reformátorovi Johnu Wyclifovi (+ 1384). Na základě nedokonalých a nespolehlivých starších edic, ale zejména na základě soustavného a důkladného studia středověkých rukopisů připravila v pěti obsáhlých svazcích kritickou edici těchto spisů (společně s již zesnulou Pamelou Gradon ze St. Hugh's College Oxford).

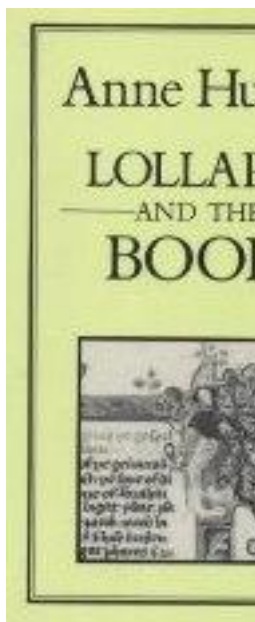

Pod názvem *English Wycliffite Sermons, Volume I – Volume V*, byla tato edice, vydaná v oxfordském univerzitním nakladatelství (Clarendon Press) a ukončená v roce 1996, oceněna jako jeden z dokonalých vydavatelských počinů 20. století, vytvářející zároveň nový standard ve vydávání středověkých prosaických náboženských textů (*Journal of Ecclesiastical History, Speculum*). Kromě toho připravila ještě jednosvazkový výbor těchto spisů: *Selections of English Wycliffite Writings*. Řešila přitom složité otázky autorské atribuce těchto většinou anonymně zachovaných textů, kde při jejich řešení nacházela zdroje zejména v lollardských kruzích Wyclifových příznivců a popularizátorů ve středověké Anglii.

Na základě důkladné znalosti těchto děl, historických a ideových souvislostí jejich vzniku a působení, o nichž publikovala nadto desítky analytických studií a statí v předních vědeckých časopisech a sbornících v Anglii a dalších zemích, mohla přikročit k syntéze, týkající se rané fáze reformace a Wyclifova významu v ní, včetně dějinné úlohy lollardství. Přelomová je v této souvislosti zejména její rozsáhlá monografie *The Premature Reformation, Wycliffite Texts and Lollard History* (Oxford, Clarendon Press 1988, 556 str.)

Danému tématu se ale věnovala i v dalších knižních pracích, mj. v monografii *Lollards and their Books* (London, The Hambledon Press 1985, 266 str.), kde řeší mj. i složitou otázku Wyclifova překladu bible do angličtiny a podrobně se zabývá i vztahem českého intelektuálního prostředí konce 14. a začátku 15. století k Wyclifovi i lollardům. Výsledkem jejího studia jsou kromě toho i další dvě objemné monografie: kniha *Two Wycliffite Texts* (Oxford, Oxford University Press 1993, 182 str.), věnovaná řeči Williama Taylora z roku 1406 a svědectví Williama Thorpeho z roku 1407, a práce *The Works of a Lollard Preacher* (Oxford, Oxford University Press 2001,

398 str.). Taktéž její zatím poslední rozsáhlá knižní publikace *Studies in the Transmission of Wyclif's Writings* (Oxford, Ashgate 2008, 392 str.) se zabývá jak Wyclifovým působením v jeho rodné zemi, tak jeho vlivem na teologický a politický vývoj v Čechách té doby, včetně vztahu oxfordské a pražské univerzity a vývoje tehdejšího pojetí církve.

Skutečnost, že vzhledem k pronásledování Wyclifova učení po jeho smrti v Anglii, a naopak vzhledem k husitskému obdivu a sympatiím k tomuto "předchůdci" a "evangelickému doktoru", je naprostá většina středověkých rukopisů mnoha jeho děl dodnes zachována v našich rukopisných sbírkách, přiváděla opakovaně prof. Hudson ke studiu do našich knihoven a archivů. Při těchto studijních pobytech se seznamovala nejen s těmito prameny, ale již mnoho let před r. 1989 poznávala i české vědecké prostředí, které záhy začala všemožně podporovat – zasíláním publikací, zvaním českých účastníků na mezinárodní konference, pořádané v Anglii atd.

V této souvislosti je třeba zmínit rozsáhlou vědecko-organizační činnost prof. Anne Hudson, zejména její pořádání nebo spolupořádání mezinárodních vědeckých setkání a symposií, na kterých se její zásluhou mohli podílet i čeští vědci. Z mnoha z nich je třeba jmenovat alespoň velkou konferenci k výročí Wyclifovy smrti, uspořádanou v Oxfordu v roce 1985 (sborník z této konference *From Ockham to Wyclif* vydala A. Hudson spolu s M. Wilksem: Oxford, B. Blackwell 1987, 486 str.), a mezinárodní oxfordské sympozium *Heresy and Literacy 1000 – 1530* (stejnomený sborník ze symposia vydala A. Hudson spolu s P. Billerem v Cambridge University Press 1996, 313 str.).

Těsný a přínosný vztah prof. Anne Hudson k Univerzitě Karlově je dán zejména jejím významným vědeckým přínosem k osvětlení historických vztahů mezi oxfordským a pražským vysokým učením v druhé polovině 14. a na začátku 15. století. Novým a podnětným způsobem probádala inspirační roli, kterou vzhledem k M. Janu Husovi, jeho učitelům, přátelům a žákům na pražské univerzitě sehrálo učení M. Johna Wyclifa a jeho lollardských následovníků v Anglii. Dokumentovala a novým způsobem osvětlila i tehdejší přímé kontakty, které mezi oběma tehdejšími vzdělanostními centry existovaly, i to, jakým způsobem ovlivnily formování rané reformace v Anglii a Čechách. Svými výsledky i svou aktivní spoluprací s Forem britských, českých a slovenských historiků (mj. její podnětný referát na II. konferenci tohoto Fora, konané v roce 2004 v Pardubicích na téma "Konfese a národ v době reformací") prof. Hudsonová velmi přispěla a přispívá k rozvoji vzdělávání a vědeckého poznání v oboru historie u nás.

Je nespornou zásluhou profesorky Hudsonové, že v celosvětovém měřítku došlo ke znovuoživení vědeckého zájmu o problematiku wyclifismu, který po zániku aktivit The Wyclif Society ve 20. letech minulého století zaznamenal značný útlum. Prof. Anne Hudson iniciovala spolu se svými žáky a spolupracovníky (mj. Michael Wilks, Jeremy Catto a další) tato studia i pokračování v kritické edici Wyclifových latinských spisů. Sama svým výzkumem výrazně přispěla k osvětlení počátků evropské a české reformace, vztahu wyclifismu a husitství i dějin oxfordské univerzity a Univerzity Karlovy. Je

její velkou zásluhou, že konkrétně a účinně v uplynulých desetiletích pomohla i českým badatelům, jak domácím, tak těm, kteří žili často v nelehkých podmínkách v emigraci.